

TÉVHITEK

AZ OKTATÁSI SZEGREGÁCIÓRÓL

Készítette: Motiváció Műhely

A füzet elkészítését támogatta:
Open Society Institute Budapest Foundation

TÉVHITEK A SZEGREGÁLT OKTATÁSRÓL

motiváció

• M Ű H E L Y •

TÉVHITEK A SZEGREGÁLT OKTATÁSRÓL

TÉVHIT #1

A SZABAD ISKOLAVÁLASZTÁS MINDENKI SZÁMÁRA ELÉRHETŐ LEHETŐSÉG.

HAMIS

A korlátozás nélküli szabad iskolaválasztás joga mindössze néhány országban létezik. Magyarországon elméletileg minden szülő kiválaszthatja gyermekeinek a számára szimpatikus általános iskolát. Azonban a valóságban, ha a kiskeresetű családok nem a közeli körzeti iskolába íratnák gyermekeiket, akkor általában jelentős utazási költség is terhelné őket. Vagyis a szabad iskolaválasztás előnyeivel főként a jómódú családok tudnak élni.

TÉVHITEK A SZEGREGÁLT OKTATÁSRÓL

TÉVHIT #2

AMIKOR HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓKRÓL BESZÉLNEK,
SÉRÜLT. „FOGYATÉKOS” TANULÓKRÓL VAN SZÓ.

HAMIS

Hátrányos helyzetű tanulók alatt az iskolázatlan szülők rossz anyagi körülmények között élő gyermekeit értjük. E tanulók otthoni körülményeik általában nem megfelelőek a tanuláshoz, emellett jelentős részük alacsony minőségű oktatást biztosító szegregált iskolában tanul. Utóbbi miatt iskolai lemaradásuk nemhogy csökkenne, de az évek során egyre növekszik – legalábbis Magyarországon.

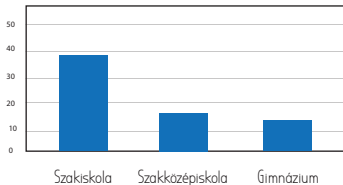
TÉVHITEK A SZEGREGÁLT OKTATÁSRÓL

TÉVH11 #3

A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK PÁTYOLGATÁSA FELESLEGES.
MAJD SZAKMÁT SZEREZNEK, AMIBŐL JÓL MEG LEHET ÉLNI MAGYARORSZÁGON.

HAMIS

Segéd- és betanított munkát végzők aránya a
középfokon végzettek között
iskolatispusok szerint 2013-ban

Az alacsony minőségű szegregált iskolákban tanulók jelentős része nem jut el a szakma megszerzéséig. De a szakiskolát elvégzők sem örülhetnek. A szakiskolát végzett fiatalok kevesebb, mint fele tud elhelyezkedni tanult szakmájában, jelentős részük betanított munkás vagy munkanélküli lesz.

TÉVHITEK A SZEGREGÁLT OKTATÁSRÓL

TÉVHIT #4

SZEGREGÁLT ISKOLÁBAN IS LEHET MAGAS AZ OKTATÁS SZÍNVONALA.

HAMIS

A szegregált iskolákban az oktatás színvonala általában alacsony. Kivételek persze vannak, de jellemzően a szegregált iskolákban a megnövekedett pedagógia feladatok, tanári terhek és a tanulók közötti „húzóerő” hiánya miatt az oktatás színvonala alacsony. A hátrányos helyzetű tanulóknak így esélyünk sincs eljutni a felsőoktatásig.

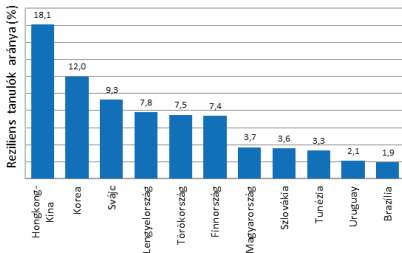
TÉVHITEK A SZEGREGÁLT OKTATÁSRÓL

TÉVH11 #5

MAGYARORSZÁGON A PÉNZ NEM LEHET AKADÁLY,
AKI IGAZÁN AKAR, JÓL TELJESÍTHET AZ ISKOLÁBAN.

HAMIS

A reziliens tanulók aránya néhány országban

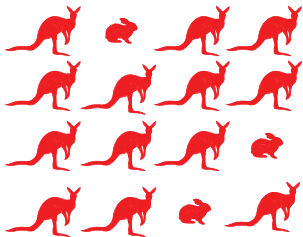
Magyarországon nemzetközi összehasonlításban is alacsony a reziliens (hátrányos helyzetű, de jól teljesítő) tanulók aránya. A szegregált oktatás egyik káros következménye éppen az, hogy rombolja az „igazán akarást”, azaz demotivál.

TÉVHITEK A SZEGREGÁLT OKTATÁSRÓL

TÉVHIT #6

INTEGRÁLT OKTATÁSRÓL BESZÉLÜNK, HA EGY ISKOLÁBAN
A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK ARÁNYA MAGAS.

HAMIS

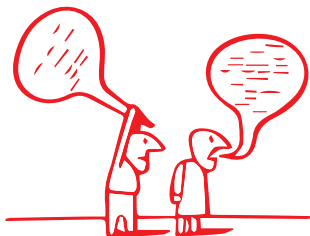
Az integrált oktatás azt jelenti, hogy az iskolákban EGYÜTT tanulnak a hátrányos helyzetű és nem hátrányos helyzetű tanulók, ugyanakkor a hátrányos helyzetű tanulók aránya ALACSONY, lehetőleg 30% alatti. Így minden segítségre szoruló tanulóra juthat elegendő idő, figyelem.

TÉVHITEK A SZEGREGÁLT OKTATÁSRÓL

TÉVH11 #7

AZ ISKOLAI KONFLIKTUSOK, TANÁRVERÉSEK
AZ INTEGRÁLT ISKOLÁKBAN JELLEMZŐEK.

HAMIS

Az iskolai konfliktusokról szóló hírek általában szegregált iskolákhoz köthetők. A szegregált iskolákban extrém magas lehet a tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók aránya. A problémásnak számító tanulók összesűritésével megnövekedik a megoldandó pedagógiai feladatok száma is.

TÉVHITEK A SZEGREGÁLT OKTATÁSRÓL

TÉVHIT #8

PEDAGÓGUSAINK NINCSENEK FELKÉSZÜLVE AZ INTEGRÁLT OKTATÁSRA.

HAMIS

Az integrált oktatás azt jelenti, hogy a tanulók iskolák közötti elosztása arányos, létszámuk sehol nem magas, így egyetlen pedagógusnak sem kell megoldhatatlannak tűnő feladatokkal szembesülnie. Ezzel szemben éppen a szegregált iskolákban olyan magas az egyéni odafigyelést igénylő tanulók aránya, amivel a pedagógusok nehezen tudnak megküzdeni.

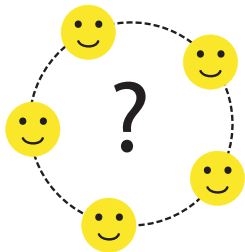

TÉVHITEK A SZEGREGÁLT OKTATÁSRÓL

TÉVHIT #9

HA AZ INTEGRÁLT OKTATÁS VALÓBAN OLYAN JÓ LENNE,
MÁR RÉG MEGVALÓSULT VOLNA.

HAMIS

Sajnos nem ilyen egyszerű a dolog. Az oktatási integrációban rövid távon látszólag sok szereplő ellenérdekel. Érthető módon a szülők és a tanulók is tele vannak félelmekkel. Például egy megszüntetendő szegregált iskola pedagógusai féltik az állásukat, a döntéshozók szavazatvesztéstől tartanak. Vagyis az integráció sok szereplő együttműködését igényelő folyamat. De hosszú távon az állástalanok és a társadalmi konfliktusok számának csökkenéséhez vezet.

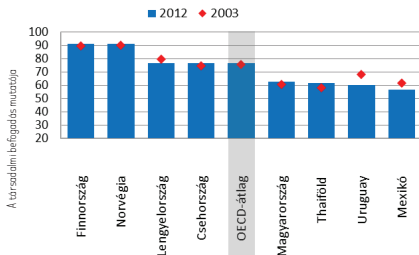
TÉVHITEK A SZEGREGÁLT OKTATÁSRÓL

TÉVHIT #10

AZ UTÓBBI ÉVEKBEN CSÖKKENT AZ ISKOLAI SZEGREGÁCIÓ.

HAMIS

A társadalmi befogadás (iskolák családi háttér szerinti heterogenitásának) változása néhány országban 2003 és 2012 között

A rendelkezésre álló adatok szerint a szegény családokból származó tanulók iskolai elkülönítésében nem történt számottevő változás az utóbbi évtizedben. Az iskolai szegregáció kezelésének kérdése továbbra is megoldatlan, amely többek között a szociális ellátásra szorulóknak számának emelkedéséhez vezet.

HA ÉRDEKEL A TÉMA, TUDJ MEG TÖBBET RÓLA!

Ezen a linken keresztül letöltheted
az Én vétkem. Helyzetkép az oktatási szegregációról című kötetünket:
<https://motivaciomuhely.hu/hu/kik-vagyunk/publikaciok/>

Ezt a füzetünket is megtalálod ugyanitt.

motivaciomuhely.hu

facebook.com/MMuhely/

motiváció

• MÜHELY •